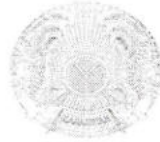

Қазақстан Республикасы
Ақтөбе облысы
Әйтеке би ауданы
Т.Жүргенов атындағы жалпы
орта білім беретін мектебі

Республика Казахстан
Актюбинская область
Айтекебинский район
Общеобразовательная средняя
школа имени Т.Жургунова

К.Айтазин көшесі № 16А, телефон: 21 – 6 – 79 E mail: Zhurgenovsh@mail.ru

Темірбек Жүргенов селосы

село Темирбека Жургунова

Бұйрық №114 п/к

29 тамыз 2022 жыл

Үйірмелер өткізу туралы

2021-2022 оқу жылында келешек жас ұрпақты шығармашылық қолөнерге, ұлттық аспап түрі домбыраға деген қызығушылықтарын арттыруға бағыттайтын төмендегі үйірмелердің өткізілуін

Бұйырамын:

- 1.1.Өркен театры үйірмесін жүргізу Ж.Құрымбаеваға жүктелсін.
 - 1.2. Қолөнер үйірмесін жүргізу Н.Т.Рахметоваға жүктелсін.
 - 1.3. Сәндік қолданбалы үйірмесін жүргізу Г. Амитханға жүктелсін.
 - 1.3.«Көркем домбыра» үйірмесін жүргізу А.С.Прмаганбетоваға жүктелсін.
 - 1.4. «Көмек» волеңтарлық тобының жұмысын жүргізу А.Т.Махановаға жүктелсін.
- 2.Осы бұйрықтың орындалуын қадағалау тәрбие ісінің орынбасары Н.Б.Құдайбергеновке жүктелсін.

Мектеп директоры:

Л.Х.Еспанова

Бекітемін:

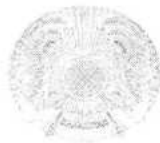
Мектеп директоры: Л.Х.Еспанова

Т.Жүргенов ЖОББ мектебі бойынша 2022-2023 оқу жылында
жүргізілетін үйірмелердің сабақ кестесі

Апта	Уақыты	Бала саны	Класс	Секция, үйірме атауы	Жетекшісі
Дүйсенбі	09:30-11:30	6	6	Сиқырлы қолдар	Абдиханова Г.
	14:30-16:00	6	11	Сан әлемі	Рахметова Н.
	09:00-11:00	8	6	Шахмат	Жетибаев Е.
Сейсенбі	09:30-11:30	8	7	Алтын біз	Абдиханова Г.
	10:00-11:30	7	5	Жас домбырашылар	Прмағанбетова А
	14:30-16:00	6	10	Оймақ	Рахметова Н.
Сәрсенбі	09:30-11:30	6	5	Ұлттық ою өрнектер	Абдиханова Г.
	14:30-16:00	7	9	Сәндік қолданбалы өнер	Рахметова Н
	14:30-16:00	7	7	Домбыра дастан	Прмағанбетова А
Бейсенбі	10:00-11:30	7	6	Көркем домбыра	Прмағанбетова А
	09:00-11:00	5 бейімді оқушы	Аралас	Шахмат	Жетибаев Е
	15:00-17:00	3 бейімді оқушы	Аралас	Шахмат	Жетибаев Е
Жұма	14:30-16:00	18	8	Шебер қолдар	Рахметова Н
	10:00-11:30	11	4	Ойна, домбыра	Прмағанбетова А
	14:30-16:00	9	3	Домбыра үйренейік	Прмағанбетова А
	09:00-11:00	8	5	Шахмат	Жетибаев Е

Тәрбие ісінің орынбасары: Н.Б. Құдайбергенов

Қазақстан Республикасы
Ақтөбе облысы
Әйтеке би ауданы
Т.Жүргенов атындағы жалпы
орта білім беретін мектебі

Республика Казахстан
Актюбинская область
Айтекебинский район
Общеобразовательная средняя
школа имени Т.Жургенова

К.Айтазин көшесі № 16А, телефон: 21 – 6 – 79 E mail: Zhurgenovsh@mail.ru

Темірбек Жүргенов селосы

село Темірбека Жургенова

Бұйрық №113 н/к

29 тамыз 2022 жыл

Спорттық секциялар туралы

2022-2023 оқу жылында оқушыларды салауатты өмір сүруге тәрбиелейтін және қимыл-қозғалыс қабілеттерін дамыту үшін төмендегідей спорттық секциялар жүргізілуін

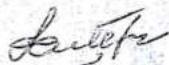
Бұйырамын:

- 1.1. Футбол секциясын жүргізу дене шынықтыру пәнінің мұғалімі Д.М.Жастілековке жүктелсін.
 - 1.2. Волейбол қыз балаларға арналған секциясын жүргізу дене тәрбиесі пәнінің мұғалімі М.Б.Ахметовке жүктелсін.
 - 1.3. Волейбол ер балалар секциясын жүргізу дене шынықтыру пәнінің мұғалімі А.Болатұлына жүктелсін.
 - 1.4. Шахмат секциясын жүргізуді дене шынықтыру пәнінің мұғалімі А.Болатұлына жүктелсін.
 - 1.5. Теннис секциясын жүргізуді дене шынықтыру пәнінің мұғалімі К.Т.Махайға жүктелсін.
2. Спорт секциясының жетекшілері жұмыс бағдарламасы жоспарын бекіттіріп, кестеге сай секцияларды өткізсін.
 3. Секцияға қатысатын оқушылардың денсаулығын және қауіпсіздігін сақтау мақсатында ереже таныстырылып, ата-анасынан қолхат алынсын.
 4. Осы бұйрықтың орындалуын қадағалауды тәрбие ісінің орынбасары Н.Б.Құдайбергенов пен спорт нұсқаушысы Д.М.Жастілековке міндеттелсін.

Мектеп директоры: Л.Х.Еспанова

Бекітемін:

Мектеп директоры: Л.Х. Еспанова

<< 05 >> 09 2022ж.

Т.Жүргенов атындағы жалпы орта білім беретін мектебінің

Сыныптан тыс спорт үйірмелерін ұйымдастыру үшін

2022-2023 оқу жылындағы спорт зал жүктемесі

№ р/с	Үйірменің атауы	Күні	Жылы	Уақыты	Оқушы саны	Ұйымдастырушы
1	Үстел теннисі	Дүйсенбі Сәрсенбі Жұма	2008-2011	09:30-11:00 09:30-11:00 09:30-11:00	15	Махай К.
2	Футбол (ер балалар)	Сәрсенбі Жұма	2006-2013	20:00-21:30 20:00-21:30	22	Жастілеков Д.
3	Волейбол (қыз)	Сейсенбі Бейсенбі	2006-2014	20:00-21:30 20:00-21:30	30	Ахметов М.
4	Волейбол (ер)	Дүйсенбі Бейсенбі	2006-2011	20:00-21:30 20:00-21:30	25	Болатұлы А.

Бекітемін:
Мектеп директоры: Л.Х.Еспанова

Келісемін:
Тәрбие ісі орынбасары: Н.Б.Құдайбергенов

Әйтеке би ауданы
Т.Жүргенов ауылы
Т.Жүргенов атындағы жалпы білім беретін орта мектебі

Үйірме жетекшісі: Прмаганбетова Ардақ Сыдыққызы

Домбыра үйренейік

Класы: 3 «а», «ә», «б»

Орындаған: А.С.Прмаганбетова
Домбыра үйірмесінің жетекшісі

Түсінік хат

Бүгінгі таңда қазақ халқының ұлттық- мәдени қайта өркендеуі жағдайында жеткіншек ұрпақты жан-жақты тұлға ретінде тәрбиелеудің заңды қажеттілігі арта түсуде.

Домбыра ерте заманнан бері халқымызбен бірге жасасып келе жатқан,оны рухани жан серігіне айналған музыкалық аспаптардың бірі. Сондықтан домбыра үйренуде оқушының бойында икем, талпыныс, сабырлық және төзімділік болу керек. Домбыра үйірмесінде оқушы домбыра аспабымен қыр-сырын ұғынып, домбыра үйренеді.

Үйірме оқушыларды ұлттық өнерге баулу мақсатында ұйымдастырылып отыр. Оған домбыра аспабына қызығушылық танытқан, оны үйренуге ынталы, 3 сыныптың оқушылары тартылды. Үйірменің балаларға берері көп. Оларға ұлттық аспаптар туралы мағұлматтар беріліп, домбыра аспабының құрылысы түсіндіріледі. Домбыраны қалай ұстау, домбыра қағыстарын үйренуге назар аударылады. Аспаптың тарту техникасына көп көңіл бөлінеді. Үйірмеде топтық, жұптық және жеке оқушылармен жұмыстар жүргізіледі. Халық күйлері үйретіледі.

Максаты:

Домбыра аспабын ұлттық тәрбие құралы ретінде кеңінен қолдана отырып, аспапқа деген қызығушылығын арттырып, оқушыны домбырада ойнауға үйрету.

Міндеті:

- Ұлттық аспап домбыраның құрылысы мен танысу
- Домбырамен күй тартып ән айтып үйрену. Домбыраны нақышына келтіріп орындау. Ұлттық дәстүр мен салт саны тағылымын жас жеткіншек бойына сіңіру. Ұлт өнеріне деген қызығушылықпен сүйіспеншілігін арттыру.

Пәнаралық байланыс:

- Қазақ әдебиеті, Қазақстан тарихы, өнер пәндерімен байланыстыра оқыту.
- Мәдениеттану, өнертану мамандықтарына баулу, ұлттық өнерімізді дамыту бағытындағы мамандықтарға бейімдеу. Қазақ

Көрнекіліктер:

CD диск, магнитофон, компьютер, интерактивті тақта, слайдтар, портреттер, суреттер, домбыра аспабы.

Күтілетін нәтиже;

- Дұрыс бағытта оқытылып үйренген оқушы;
- Домбыра аспабына қызығушылығы, оны ары қарай үйренуге ынтасын оятады;
- Алған білімдерін күнделікті тұрмыста пайдалануға, өз беттерімен домбыра тартуға, білім қорларын молайтуға, музыка оқулықтарымен жұмыс жасауға үйренеді;
- Сахнаға шығуға және актерлік шеберлікке үйренеді;
- Байқауларға қатысу үшін талпынады;
- Домбыраны меңгеру нәтижесінде оқушы халықтық мәдениеттің мұрасын меңгерген және өмірлік тәжірибеде қолдана білетін, рухани толысқан тұлға ретінде қалыптасады.

Домбыра үйірмесінің мазмұндық бөлімі.

Аптасына 1 сағаттан, барлығы 34 сағат.Бағдарламаның баст темірқағыз балаларға домбыра үйрету арқылы олардың жалпы халық өнеріне деген ынтасын арттыру.

Домбыра аспабының шығу тарихы

Домбыра бар жерде қазақ халқының тілі,өнері, тарихы бірге жүреді. Домбыра – қазақ халқының ең кең тарған екі ішекті өп пернелі музыкалық аспабы.Ол- қазақтар өмірінде маңызды орын алатын өзіндік музыкалық сипаты бар аспап.Қазақ қалхының ұлттық аспабы домбыра туралы аңыз әңгімереге тоқталып, оның қалай пайда болғаны жайында айтылады.Аңыз әңгімелер өте көп.

Домбыраның құрылысы

Домбыра құрылысы бірнеше бөліктен тұрады;басы,кұлақтары,пернелер,мойын,шанақ,бетқақпақ,ілгек және ішектер. Сондай-ақ оның көптеген қосымша бөлшектері бар[тиек,кемер ағаш, тұжым ағаш, бастырма, ойық,қалқа,түйме,өрнек,желкелік]. Домбыра тиегі үш түрлі болады[шайтан тиек,негізгі тиек,табалдырық тиек]

Домбырашының отырысы мен аспап ұстауы

Домбырада ойнағанда ер бала мен қыз бала орындықта тік отыру мәнерімен ерекшеленеді. Орындықта тік отырғанда домбыраның басы оқушының көз тұсына ал, шанағын оң қолдың шынтағымен қысып бекітіп арту керек. Осы сабақта аспапта ойнау, орындықта дұрыс отыру тәсілдері көрсетілді.

Домбыра қағыстар.Саусақтармен жұмыс жасау

Домбыра тартып үйрену әуелі ашық шекті қағыстардан басталады. Домбыраны алғаш меңгеру барысында оқушы қолдарын еркін әрі бос қозғалтып үйренуі керек. Қағыс пен перне басуда екі қолдың үйлесімін келтіру,т.с сияқты алғашқы ойнау тәсілдері домбыра ойнау шеберлігінің негізі болып табылады. Домбыра аспабының негізгі екі түріне байланысты.Аспапта күй орындаудың екі түрі(текпе) мен (шертпе) қағыстары қалыптасқан.Сазды күйлер Арқа өңірінде,ал төкпе күйлер бастыс аймақтарда кең тараған.Домбыра шертудің (сұқпа) (сұқ және орта саусақпен шертін ойнау), (ішекті бос күйінде қағып, пернені басып отыру).

Нормативтік бөлім
Барлығы-36, 3-сыныптарға

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты	Уақыты	Уақыты
			3 «А»	3 «Ә»	3 «Б»
1	Кіріспе	1	2.09.22	2.09.22	2.09.22
2	Оқушыларды қабылдау	1	9.09.22	9.09.22	9.09.22
3	Домбыраны қалай ұстау керек	1	16.09.22	16.09.22	16.09.22
4	Домбыра құрылысымен танысу	1	23.09.22	23.09.22	23.09.22
5	Домбыраның құлақ күйін келтіруді үйрету	1	30.09.22	30.09.22	30.09.22
6	Домбыра қағыстары	1	7.10.22	7.10.22	7.10.22
7	Орындықта отыру ережесі	1	14.10.22	14.10.22	14.10.22
8	Сол аяқпен оң аяқтың қойылу ережесі	1	21.10.22	21.10.22	21.10.22
9	Оң қолдың қойылымы	1	28.10.22	28.10.22	28.10.22
10	Сол қолдың қойылымы	1	11.11.22	11.11.22	11.11.22
11	Екі қолдың қойылымы	1	18.11.22	18.11.22	18.11.22
12	Оң қолдың қағыс белгілері	1	25.11.22	25.11.22	25.11.22
13	Сол қолдың қойылымы	1	2.12.22	2.12.22	2.12.22
14	Мажорлық гаммалар	1	9.12.22	9.12.22	9.12.22
15	Екпін белгілері	1	16.12.22	16.12.22	16.12.22
16	Екпін белгілері	1	23.12.22	23.12.22	23.12.22
17	Динамикалық шартты белгілер	1	30.12.22	30.12.22	30.12.22
18	Домбыра тарту техникасын өсіретін жаттығулар	1	13.01.23	13.01.23	13.01.23

19	Домбыра тарту техникасын өсіретін жаттығулар	1	20.01.23	20.01.23	20.01.23
20	Арпеджиоларды тарту	1	27.01.23	27.01.23	27.01.23
21	Арпеджиоларды тарту	1	3.02.23	3.02.23	3.02.23
22	Еркем-ай	1	10.02.23	10.02.23	10.02.23
23	Еркем-ай	1	17.02.23	17.02.23	17.02.23
24	Біз өмірдің гүліміз	1	24.02.23	24.02.23	24.02.23
25	Біз өмірдің гүліміз	1	3.03.23	3.03.23	3.03.23
26	Қонжық полька билейді	1	10.03.23	10.03.23	10.03.23
27	Қонжық полька билейді	1	17.03.23	17.03.23	17.03.23
28	Келіншек күйі	1	31.03.23	31.03.23	31.03.23
29	Келіншек күйі	1	7.04.23	7.04.23	7.04.23
30	Халық күйі кеңес	1	14.04.23	14.04.23	14.04.23
31	Халық күйі кеңес	1	21.04.23	21.04.23	21.04.23
32	Тепенкөк күйі	1	28.04.23	28.04.23	28.04.23
33	Тепенкөк күйі	1	5.05.23	5.05.23	5.05.23
34	Жастар би күйі	1	12.05.23	12.05.23	12.05.23
35	Жастар би күйі	1	19.05.23	19.05.23	19.05.23
36	Қорытынды концерт	1	26.05.23	26.05.23	26.05.23

Бекітемін:
Мектеп директоры: Ж.Х.Еспанова

Келісемін:
Тәрбие ісі орынбасары: Н.Б.Құдайбергенов

**Әйтеке би ауданы
Т.Жүргенов ауылы
Т.Жүргенов атындағы жалпы білім беретін орта мектебі**

Үйірме жетекшісі: Прмаганбетова Ардақ Сыдыққызы

Ойна, домбыра

Класы: 4 «а», «ә», «б»

**Орындаған: А.С.Прмаганбетова
Домбыра үйірмесінің жетекшісі**

Түсінік хат

Бүгінгі таңда қазақ халқының ұлттық- мәдени қайта өркендеуі жағдайында жеткіншек ұрпақты жан-жақты тұлға ретінде тәрбиелеудің заңды қажеттілігі арта түсуде.

Домбыра ерте заманнан бері халқымызбен бірге жасасып келе жатқан,оны рухани жан серігіне айналған музыкалық аспаптардың бірі. Сондықтан домбыра үйренуде оқушының бойында икем, талпыныс, сабырлық және төзімділік болу керек. Домбыра үйірмесінде оқушы домбыра аспабымен қыр-сырын ұғынып, домбыра үйренеді.

Үйірме оқушыларды ұлттық өнерге баулу мақсатында ұйымдастырылып отыр. Оған домбыра аспабына қызығушылық танытқан, оны үйренуге ынталы, 4 сыныптың оқушылары тартылды. Үйірменің балаларға берері көп. Оларға ұлттық аспаптар туралы мағұлматтар беріліп, домбыра аспабының құрылысы түсіндіріледі. Домбыраны қалай ұстау, домбыра қағыстарын үйренуге назар аударылады. Аспаптың тарту техникасына көп көңіл бөлінеді. Үйірмеде топтық, жұптық және жеке оқушылармен жұмыстар жүргізіледі. Халық күйлері үйретіледі.

Мақсаты:

Домбыра аспабын ұлттық тәрбие құралы ретінде кеңінен қолдана отырып, аспапқа деген қызығушылығын арттырып, оқушыны домбырада ойнауға үйрету.

Міндеті:

- Ұлттық аспап домбыраның құрылысы мен танысу
- Домбырамен күй тартып ән айтып үйрену. Домбыраны нақышына келтіріп орындау. Ұлттық дәстүр мен салт саны тағылымын жас жеткіншек бойына сіңіру. Ұлт өнеріне деген қызығушылықпен сүйіспеншілігін арттыру.

Пәнаралық байланыс:

- Қазақ әдебиеті, Қазақстан тарихы, өнер пәндерімен байланыстыра оқыту.
- Мәдениеттану, өнертану мамандықтарына баулу, ұлттық өнерімізді дамыту бағытындағы мамандықтарға бейімдеу. Қазақ

Көрнекіліктер:

CD диск, магнитофон, компьютер, интерактивті тақта, слайдтар, портреттер, суреттер, домбыра аспабы.

Күтілетін нәтиже;

- Дұрыс бағытта оқытылып үйренген оқушы;
- Домбыра аспабына қызығушылығы, оны ары қарай үйренуге ынтасын оятады;
- Алған білімдерін күнделікті тұрмыста пайдалануға, зө беттерімен домбыра тартуға,білім қорларын молайтуға,музыка оқулықтарымен жұмыс жасауға үйренеді;
- Сахнаға шығуға және актерлік шеберлікке үйренеді;
- Байқауларға қатысу үшін талпынады;
- Домбыраны меңгеру нәтижесінде оқушы халықтық мәдениеттің мұрасын меңгерген және өмірлік тәжірибеде қолдана білетін,рухани толысқан тұлға ретінде қалыптасады.

Домбыра үйірмесінің мазмұндық бөлімі.

Аптасына 1 сағаттан, барлығы 34 сағат.Бағдарламаның баст темірқағызы балаларға домбыра үйрету арқылы олардың жалпы халық өнеріне деген ынтасын арттыру.

Домбыра аспабының шығу тарихы

Домбыра бар жерде қазақ халқының тілі,өнері, тарихы бірге жүреді. Домбыра – қазақ халқының ең кең тарған екі ішекті өп пернелі музыкалық аспабы.Ол- қазақтар өмірінде маңызды орын алатын өзіндік музыкалық сипаты бар аспап.Қазақ қалхының ұлттық аспабы домбыра туралы аңыз әңгімереге тоқталып, оның қалай пайда болғаны жайында айтылады.Аңыз әңгімелер өте көп.

Домбыраның құрылысы

Домбыра құрылысы бірнеше бөліктен тұрады;басы,құлақтары,пернелер,мойын,шанақ,бетқақпақ,ілгек және ішектер. Сондай-ақ оның көптеген қосымша бөлшектері бар[тиек,кемер ағаш, тұжым ағаш, бастырма, ойық,қалқа,түйме,өрнек,желкелік]. Домбыра тиегі үш түрлі болады[шайтан тиек,негізгі тиек,табалдырық тиек]

Домбыраның отырысы мен аспап ұстауы

Домбырада ойнағанда ер бала мен қыз бала орындықта тік отыру мәнерімен ерекшеленеді. Орындықта тік отырғанда домбыраның басы оқушының көз тұсына ал, шанағын оң қолдың шынтағымен қысып бекітіп арту керек. Осы сабақта аспапта ойнау, орындықта дұрыс отыру тәсілдері көрсетілді.

Домбыра қағыстар.Саусақтармен жұмыс жасау

Домбыра тартып үйрену әуелі ашық шекті қағыстардан басталады. Домбыраны алғаш меңгеру барысында оқушы қолдарын еркін әрі бос қозғалтып үйренуі керек. Қағыс пен перне басуда екі қолдың үйлесімін келтіру,т.с сияқты алғашқы ойнау тәсілдері домбыра ойнау шеберлігінің негізі болып табылады. Домбыра аспабының негізгі екі түріне байланысты.Аспапта күй орындаудың екі түрі(текпе) мен (шертпе) қағыстары қалыптасқан.Сазды күйлер Арқа өңірінде,ал төкпе күйлер бастыс аймақтарда кең тараған.Домбыра шертудің (сұқпа) (сұқ және орта саусақпен шертіп ойнау), (ішекті бос күйінде қағып, пернені басып отыру).

Нормативтік бөлім
Барлығы-36, 4-сыныштарға

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты	Уақыты	Уақыты
			4 «А»	4 «Ә»	4 «Б»
1	Кіріспе	1	2.09.22	2.09.22	2.09.22
2	Оқушыларды қабылдау	1	9.09.22	9.09.22	9.09.22
3	Домбыраны қалай ұстау керек	1	16.09.22	16.09.22	16.09.22
4	Домбыра құрылысымен танысу	1	23.09.22	23.09.22	23.09.22
5	Домбыраның құлақ күйін келтіруді үйрету	1	30.09.22	30.09.22	30.09.22
6	Домбыра қағыстары	1	7.10.22	7.10.22	7.10.22
7	Орындықта отыру ережесі	1	14.10.22	14.10.22	14.10.22
8	Сол аяқпен оң аяқтың қойылу ережесі	1	21.10.22	21.10.22	21.10.22
9	Оң қолдың қойылымы	1	28.10.22	28.10.22	28.10.22
10	Сол қолдың қойылымы	1	11.11.22	11.11.22	11.11.22
11	Екі қолдың қойылымы	1	18.11.22	18.11.22	18.11.22
12	Оң қолдың қағыс белгілері	1	25.11.22	25.11.22	25.11.22
13	Сол қолдың қойылымы	1	2.12.22	2.12.22	2.12.22
14	Мажорлық гаммалар	1	9.12.22	9.12.22	9.12.22
15	Екпін белгілері	1	16.12.22	16.12.22	16.12.22
16	Екпін белгілері	1	23.12.22	23.12.22	23.12.22
17	Динамикалық шартты белгілер	1	30.12.22	30.12.22	30.12.22
18	Домбыра тарту техникасын өсіретін жаттығулар	1	13.01.23	13.01.23	13.01.23

19	Домбыра тарту техникасын өсіретін жаттығулар	1	20.01.23	20.01.23	20.01.23
20	Арпеджиоларды тарту	1	27.01.23	27.01.23	27.01.23
21	Арпеджиоларды тарту	1	3.02.23	3.02.23	3.02.23
22	Еркем-ай	1	10.02.23	10.02.23	10.02.23
23	Еркем-ай	1	17.02.23	17.02.23	17.02.23
24	Біз өмірдің гүліміз	1	24.02.23	24.02.23	24.02.23
25	Біз өмірдің гүліміз	1	3.03.23	3.03.23	3.03.23
26	Қонжық полька билейді	1	10.03.23	10.03.23	10.03.23
27	Қонжық полька билейді	1	17.03.23	17.03.23	17.03.23
28	Келіншек күйі	1	31.03.23	31.03.23	31.03.23
29	Келіншек күйі	1	7.04.23	7.04.23	7.04.23
30	Халық күйі кеңес	1	14.04.23	14.04.23	14.04.23
31	Халық күйі кеңес	1	21.04.23	21.04.23	21.04.23
32	Тепенкөк күйі	1	28.04.23	28.04.23	28.04.23
33	Тепенкөк күйі	1	5.05.23	5.05.23	5.05.23
34	Жастар би күйі	1	12.05.23	12.05.23	12.05.23
35	Жастар би күйі	1	19.05.23	19.05.23	19.05.23
36	Қорытынды	1	26.05.23	26.05.23	26.05.23

Бекіткен:
Мектеп директоры: Л.Х. Есманова

Әйтеке би ауданы
Т.Жүргенов ауылы
Т.Жүргенов атындағы жалпы білім беретін орта мектебі

Үйірме жетекшісі:Прмаганбетова Ардак Сыдыкқызы

Жас домбырашылар

Құрамы: 5 «а», «ә», «б»
Орындаған: А.С.Прмаганбетова
Домбыра үйірмесінің жетекшісі

Келісемін:
Тәрбие ісі орынбасары: Н.Б.Құлайыбердиева

Түсінік хат

Бұл бағдарлама 5 сынып оқушылармен қосымша қазақ халқының музыкалық аспаптармен таныстырақ танысу үшін жасалған. Бағдарлама қазақ халқының музыкалық аспаптарының жасалуы туралы, үн ерекшеліктері туралы оқытылады.

Елімізде жас ұрпаққа кең ауқымда жан-жақты тәрбие беру мәселесіне аса зор мән беру уақыт талабы. Мемлекетіміздің ертеңі мен болашағына иелік етіп, тұтқа болар жеткіншектерімізді білікті де білімді, алғыр да арлы, ізгілік парасаты биік, ой-санасы терен қайратты босапан замат етіп тәрбиелеу біздің басты мақсатымыз болуы тиіс. Осыған байланысты әр бағанның бойындалаты талап-таламдарын арттырып, өмірге, жақсы қасиеттерге құштарлық сезімін байытып, рухани қазынасын барынша молайтып, өз халқының салт-дәстүрін, әдет-ғұрпын, аспаптары туралы, олардың шығу тарихы, жасалу әдістерін теренірек түсіндіру үшін жасалынған бағдарлама бұл бағдарлама 4 сынып оқушыларымен аттасына бір сағаттан бір жыл жүргізіледі. Барлық сағат саны 34.

Мақсаты:

- Қазақ халқының аспаптары туралы білімін толықтыру;
- Жасалу жолдарынан мағұмат алу;
- Басқа елдің аспаптарымен салыстыра білу;
- Ерекшелік қасиеттерін ұғындыру;
- Қазақ халқының музыкалық мәдениетін ұғындыру;

Тәрбиелік мақсаттары:

- Оқушының бойындағы ізгілік, адамгершілік қасиеттерін қалыптастыру;
- Өз бойындағы қабілетін шыңдау;
- Қоршаған ортаға көзқарасын өнер арқылы көрсетуге тәрбиелеу;
- Балағанын жеке тұлға ретінде қалыптастыруға ықпал ету;

- Қазіргі өнер түрлеріне өз көзқарасын қалыптастырып, өз дәрежесінде бағалай білуге үйрету.

Дамытушылық мақсаттары:

- Аспаптардың түрлерін ажырата білу;
- Үндерін анықтап, ажырата білу;
- Аспаптарды тыңдау арқылы олардың ой-өрісі мен көзқарасын қалыптастыру;
- Шығармашылық қабілетін дамыту;
- Бойындағы білімділікті аңғаруға қалыптастыру;
- Аспаптар туралы толық мағұмат беру;

Пәнаралық байланыс:

- Қазақ әдебиеті, Қазақстан тарихы, өнер пәндерімен байланыстыра оқыту.
- Мәдениеттану, өнертану мамандықтарына баулу, ұлттық өнермізді дамыту бағытындағы мамандықтарға бейімдеу.

Көрнекіліктер:

(CD) диск, магнитофон, компьютер, интерактивті тақта, слайдтар, портреттер, суреттер, юмбыра аспабы.

Күтілетін нәтиже

Осы курс бойынша бір жыл оқып білім алған оқушы аспаптардың түрлерін, үндерін толық ажырата біледі. Аспаптардың қандай заттан, қалай жасалатынын тұрағы, қай уақыттан бастап, пайда болғандығы туралы мәлімет алады. Шығармашылық қабілеті шыңдалады.

Оқушылардың алған білімдерін тест сұрақтары арқылы, жеке-жеке, ансамбль, оркестрлердің орындауларында аспаптарды тыңдапқызу арқылы бақыланады.

Домбыра үйірмесінің мазмұндық бөлімі.

Аптағына 1 сағаттан, барлығы 34 сағат. Балалар амаанын баст темірқазы балаларға домбыра үйрету арқылы олардың жалпы халық өнеріне деген ынтасын арттыру.

Домбыра аспабының шығу тарихы

Домбыра бар жерде қазақ халқының тілі, өнері, тарихы бірге жүреді. Домбыра – қазақ халқының ең кен тартан екі ішекті өп пернесі музыкалық аспабы. Ол - қазақтар өмірінде маңызды орын алатын өзіндік музыкалық сипаты бар аспап. Қазақ қалқының ұлттық аспабы домбыра тұрғын аңыз әңгімелерге тоқталып, оның қалай пайда болғаны жайында айтылады. Аңыз әңгімелер өте көп.

Домбыраның құрылысы

Домбыра құрылысы бірнеше бөліктен тұрады: басы, құлақтар, пернесі, мойын, шанақ, бетқақпақ, іпек және ішектер. Сондай-ақ оның көптеген қосымша бөліктері бар [ішек, кемер ағаш, тұжым ағаш, бастырма, ойық, қалқа, түйме, өрнек, желкелік]. Домбыра тиеті үш түрлі болады [шайтан тиік, негізгі тиік, табалырық тиік]

Домбырашының отырысы мен аспап ұстауы

Домбырада ойында ер бала мен қыз бала орындықта тік отыру манерімен ерекшеленеді. Орындықта тік отыратында домбыраның басы оқушының көз тұсына ал, шанағын оң қолдың шынтағымен қысып бекітіп аяту керек. Осы сабақта аспапта ойнау, орындықта тұрып отыру тәсілдері көрсетіледі

Домбыра қағыстар. Саусақтармен жұмыс жасау

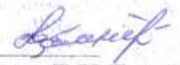
Домбыра тартып үйрену әуелі ашық ішекті қағыстардан басталады. Домбыраны алғаш ментеру барысында оқушы қолдарын еркін әрі бос қозғалтып үйренуі керек. Қағыс пен перне басуда екі қолдың үйлесімін келтіру, т.с. сияқты алғашқы ойнау тәсілдері домбыра ойнау шеберінің негізі болып табылады. Домбыра аспабының негізгі екі түріне байланысты. Аспапта күй орындаудың екі түрі (текіне) мен (шертне) қағыстары қалыптасқан. Сазды күйлер Арқа өңірінде, ал төкіне күйлер бастық аймақтарда кен тартан. Домбыра шертудің (сұқпа) (сұқ және орта саусақпен шертіп ойнау), (ішекті бос күйінде қағып, пернені басып отыру).

Нормативтік бөлім

Бағамы-36, 5-сыныптаға

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы			Саят саны	Ұақыты	5 «А»	Ұақыты	5 «Ә»	Ұақыты
	Ұақыты								
1	Жаттығу бес саусақ			1	6.09.22	6.09.22	6.09.22	6.09.22	6.09.22
2	Жаттығу бес саусақ			1	13.09.22	13.09.22	13.09.22	13.09.22	13.09.22
3	Үш саусақ тұғыры			1	20.09.22	20.09.22	20.09.22	20.09.22	20.09.22
4	Үш саусақ тұғыры			1	27.09.22	27.09.22	27.09.22	27.09.22	27.09.22
5	Бір саусақ тұғыры			1	4.10.22	4.10.22	4.10.22	4.10.22	4.10.22
6	Бір саусақ тұғыры			1	11.10.22	11.10.22	11.10.22	11.10.22	11.10.22
7	Бас бармақ тұғыры			1	18.10.22	18.10.22	18.10.22	18.10.22	18.10.22
8	Бас бармақ тұғыры			1	25.10.22	25.10.22	25.10.22	25.10.22	25.10.22
9	Жаттығу Алақай			1	8.11.22	8.11.22	8.11.22	8.11.22	8.11.22
10	Жаттығу Алақай			1	15.11.22	15.11.22	15.11.22	15.11.22	15.11.22
11	Жаттығу Ала-Ала			1	22.11.22	22.11.22	22.11.22	22.11.22	22.11.22
12	Жаттығу Ала-Ала			1	29.11.22	29.11.22	29.11.22	29.11.22	29.11.22
13	Кенес күні			1	6.12.22	6.12.22	6.12.22	6.12.22	6.12.22
14	Кенес күні			1	13.12.22	13.12.22	13.12.22	13.12.22	13.12.22
15	Айжан қыз күні			1	20.12.22	20.12.22	20.12.22	20.12.22	20.12.22
16	Айжан қыз күні			1	27.12.22	27.12.22	27.12.22	27.12.22	27.12.22
17	Келіншек күні			1	10.01.23	10.01.23	10.01.23	10.01.23	10.01.23
18	Келіншек күні			1	17.01.23	17.01.23	17.01.23	17.01.23	17.01.23
19	Ерке сыйлым күні			1	24.01.23	24.01.23	24.01.23	24.01.23	24.01.23

20	Ерке сындам күйі	1	31.01.23	31.01.23	31.01.23
21	Өрнек күйі	1	7.02.23	7.02.23	7.02.23
22	Өрнек күйі	1	14.02.23	14.02.23	14.02.23
23	Би күйі	1	21.02.23	21.02.23	21.02.23
24	Би күйі	1	28.02.23	28.02.23	28.02.23
25	Тепешок күйі	1	7.03.23	7.03.23	7.03.23
26	Тепешок күйі	1	14.03.23	14.03.23	14.03.23
27	Адай күйі	1	28.03.23	28.03.23	28.03.23
28	Адай күйі	1	4.04.23	4.04.23	4.04.23
29	Балбырауын күйі	1	11.04.23	11.04.23	11.04.23
30	Балбырауын күйі	1	18.04.23	18.04.23	18.04.23
31	Шыныаяк тастар күйі	1	25.04.23	25.04.23	25.04.23
32	Шыныаяк тастар күйі	1	2.05.23	2.05.23	2.05.23
33	Той бастар күйі	1	8.05.23	8.05.23	8.05.23
34	Той бастар күйі	1	16.05.23	16.05.23	16.05.23
35	Жастар би күйі	1	23.05.23	23.05.23	23.05.23
36	Жастар би күйі	1	30.05.23	30.05.23	30.05.23

Бекітемін:
Мектеп директоры: Л.Х.Еспанова

Келісемін:
Тәрбие ісі орынбасары: Н.Б.Құдайбергенов

**Әйтеке би ауданы
Т.Жүргенов ауылы
Т.Жүргенов атындағы жалпы білім беретін орта мектебі**

Үйірме жетекшісі: Прмаганбетова Ардақ Сыдыққызы

Көркем домбыра

Класы: 6 «а», «ә»

**Орындаған: А.С.Прмаганбетова
Домбыра үйірмесінің жетекшісі**

Түсінік хат

Ұлттық дәстүр мен салт-сана тағылымын жас жеткіншек бойына дарытып, оның жан жүйесін оятуда, өнерге деген ынтасын арттыруда қазақтың қасиетті де киелі қара домбырасының атқаратынын рөлі ерекше. Оған 6 сыныптардың оқушылары тартылды.

Қолына домбыра ұстаған балаға имандылық пен дарындылықтың жылуы, дары, қатыгездіктен аулақ болады - деген нақыл сөзде үлкен шындық жатыр. Өйткені домбыра – үлкен рухани, адамгершілік мектебі, баға жетпес эстетикалық өмір оқулығы. Кешегі көшпенділердің қайталанбас мұрасы қолына домбыра ұстаған дала баласының көркемдік рухының көкжиегін кеңейтіп, шығармашылық қабілетін ұштап, оны жыраулық, термешілік, әншілік және күйшілік өнерге жетелейді. Осы қайталанбас мұрамызды құрметтеуге тәрбиелеуге мақсатында (Домбыра үйренейік) қолданбалы курсы құрылды. Бұл курстың алғашқы әліппесін игеру барысында, домбыраны қалай ұстау, домбыра тартқанда қалай отыру керектігі үйретіледі. Домбыраның құлақ күйін келтіріп, қағыстарын меңгеруге назар аударылады. Домбыра аспабын меңгеруге байланысты музыкалық терминдер түсіндіріліп, іс-жүзінде көрсетіледі. Ән айтып, термелетіп күй тартқан бала аз уақыт ішінде өз талантымен көпшіліктің құрметіне ие болып болашақта сегіз қырлы, бір сырлы болуы әбден мүмкін.

Мақсаты:

Оқушылардың домбыра тарихын білуге деген қызығушылығымен ояту, техникасын меңгеру. Ұлттық аспабымыз арқылы салт-дәстүрлерімізді насихаттау. Асыл мұрамызды құрметтеуге, өнер сүйгіштікке баулу.

Отан сүйгіш, ұлтжанды, жан-жақты дамыған жеке тұлға етіп тәрбиелеу.

Міндеттері:

- Ұлттық аспабымыздың түрлерімен, құрылысымен танысып, құрметтеуге үйрету
 - Домбырада жеке және топқа қосылып ойнауға дағдыландыру;
- Шәкірттің естуі, естесактау, тез ұғу қабілеттерін дамытып, музыкалық сауатын арттыру, орындаушылық шеберліктерін жетілдеру;
 - Ән орындау және аспапта ойнау біліктерін дамыту;
 - Білім алушылардың музыкалық мәдениетін қалыптастыру;
 - Тұлғаның шығармашылық қабілетін;
 - Алған білімнің практикалық жүзінде көрсете білу;
- Таланкер өнерпаз қауымының домбыра таратуды меңгеріп, музыкалық сауаттылығын арттырып, эстетикалық талғамын өсіру.

Пәнаралық байланыс:

- Қазақ әдіебеті, Қазақстан тарихы, өнер пәндерімен байланыстыра оқыту.
- Мәдениеттану, өнертану мамандықтарына баулу, ұлттық өнерімізді дамыту бағытындағы мамандықтарға бейімдеу

Көрнекіліктер:

CD диск, магнитофон, компьютер, интерактивті тақта, слайдтар, портреттер, суреттер, домбыра аспабы.

Күтілетін нәтиже;

- Дұрыс бағытта оқытылып үйренген оқушы;
- Домбыра аспабына қызығушылығы, оны ары қарай үйренуге ынтасын оятады;
- Алған білімдерін күнделікті тұрмыста пайдалануға, зө беттерімен домбыра тартуға,білім қорларын молайтуға,музыка оқулықтарымен жұмыс жасауға үйренеді;
- Сахнаға шығуға және актерлік шеберлікке үйренеді;
- Байқауларға қатысу үшін талпынады;
- Домбыраны меңгеру нәтижесінде оқушы халықтық мәдениеттің мұрасын меңгерген және өмірлік тәжірибеде қолдана білетін,рухани толысқан тұлға ретінде қалыптасады.

Домбыра үйірмесінің мазмұндық бөлімі.

Аптасына 1 сағаттан, барлығы 34 сағат.Бағдарламаның баст темірқағызы балаларға домбыра үйрету арқылы олардың жалпы халық өнеріне деген ынтасын арттыру.

Домбыра аспабының шығу тарихы

Домбыра бар жерде қазақ халқының тілі,өнері, тарихы бірге жүреді. Домбыра – қазақ халқының ең кең тарған екі ішекті өп пернелі музыкалық аспабы.Ол- қазақтар өмірінде маңызды орын алатын өзіндік музыкалық сипаты бар аспап.Қазақ қалқының ұлттық аспабы домбыра туралы аңыз әңгімереге тоқталып, оның қалай пайда болғаны жайында айтылады.Аңыз әңгімелер өте көп.

Домбыраның құрылысы

Домбыра құрылысы бірнеше бөліктен тұрады;басы,кұлақтары,пернелер,мойын,шанақ,бетқақпақ,ілгек және ішектер. Сондай-ақ оның көптеген қосымша бөлшектері бар[тиек,кемер ағаш, тұжым ағаш, бастырма, ойық,қалқа,түйме,өрнек,желкелік]. Домбыра тиегі үш түрлі болады[шайтаң тиек,негізгі тиек,табалдырық тиек]

Домбырашының отырысы мен аспап ұстауы

Домбырада ойнағанда ер бала мен қыз бала орындықта тік отыру мәнерімен ерекшеленеді. Орындықта тік отырғанда домбыраның басы оқушының көз тұсына ал, шанағын оң қолдың шынтағымен қысып бекітіп арту керек. Осы сабақта аспапта ойнау, орындықта дұрыс отыру тәсілдері көрсетілді

Домбыра қағыстар.Саусақтармен жұмыс жасау

Домбыра тартып үйрену әуелі ашық шекті қағыстардан басталады. Домбыраны алғаш меңгеру барысында оқушы қолдарын еркін әрі бос қозғалтып үйренуі керек. Қағыс пен перне басуда екі қолдың үйлесімін келтіру, т.с сияқты алғашқы ойнау тәсілдері домбыра ойнау шеберлігінің негізі болып табылады. Домбыра аспабының негізгі екі түріне байланысты.Аспапта күй орындаудың екі түрі(текпе) мен (шертпе) қағыстары қалыптасқан.Сазды күйлер Арқа өңірінде,ал төкпе күйлер бастыс аймақтарда кең тараған.Домбыра шертудің (сұқпа) (сұқ және орта саусақпен шертіп ойнау), (ішекті бос күйінде қағып, пернені басып отыру).

Нормативтік бөлім
Барлығы-36, 6-сыныптарға

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты	
			6 А	6 Ә
1	Кіріспе сабақ. Каникул кезінде алған музыкалық әсерлері.	2	1.09-2.09.23ж	1.09-2.09.23ж
2	Домбыра және оның түрлерін қайталау. Жаңа күйлер үйрену.	2	8.09-9.09.22ж	8.09-9.09.22ж
3	Тепенкөк күйі	2	15.09-16.09.22ж	15.09-16.09.22ж
4	Тепенкөк күйі	2	22.09-23.09.22ж	22.09-23.09.22ж
5	Балдыз күйі	2	29.09-30.09-22ж	29.09-30.09-22ж
6	Балдыз күйі	2	6.10-7.10.22ж	6.10-7.10.22ж
7	Желдірме күйі	2	13.10-14.10.22ж	13.10-14.10.22ж
8	Желдірме күйі	2	20.10-21.10.22ж	20.10-21.10.22ж
9	Салкүрен күйі	2	27.10-28.10.22ж	27.10-28.10.22ж
10	Салкүрең күйі	2	10.11-11.11.22ж	10.11-11.11.22ж
11	Өрнек күйі	2	17.11-18.11.22ж	17.11-18.11.22ж
12	Өрнек күйі	2	24.11-25.11.22ж	24.11-25.11.22ж
13	Қосалқа күйі	2	1.12-2.12.22ж	1.12-2.12.22ж
14	Қосалқа күйі	2	8.12-9.12.22ж	8.12-9.12.22ж
15	Ерке сылқым	2	15.12-16.12.22ж	15.12-16.12.22ж
16	Ерке сылқым	2	22.12-23.12.22ж	22.12-23.12.22ж
17	Көңіл толқыны	2	29.12-30.12.22ж	29.12-30.12.22ж
18	Көңіл толқыны	2	12.01-13.01.23ж	12.01-13.01.23ж
19	А.Жұбановтың Би күйі	2	19.01-20.01.23ж	19.01-20.01.23ж
20	А.Жұбановтың Би күйі	2	26.01-27.01.23ж	26.01-27.01.23ж
21	Д.Нұрпейсованың Тойбастар күйі	2	2.02-3.02.23ж	2.02-3.02.23ж
22	Д.Нұрпейсованың Тойбастар күйі	2	9.02-10.02.23ж	9.02-10.02.23ж
23	А.Малдыбаевтың Көне тараз күйі	2	16.02-17.02.23ж	16.02-17.02.23ж
24	А.малдыбаевтың Көне тараз күйі	2	23.02-24.02.23ж	23.02-24.02.23ж
25	Шыныаяқ тастар күйі	2	2.03-3.03.23ж	2.03-3.03.23ж
26	Шыныаяқ тастар күйі	2	9.03-10.03.23ж	9.03-10.03.23ж
27	Арынғазы күйі	2	16.03-17.03.23ж	16.03-17.03.23ж
28	Арынғазы күйі	2	30.03-31.03.23ж	30.03-31.03.23ж
29	Қара жорға күйі	2	6.04-7.04.23ж	6.04-7.04.23ж
30	Қара жорға күйі	2	13.04-14.04.23ж	13.04-14.04.23ж
31	Боз жорға күйі	2	20.04-21.04.23ж	20.04-21.04.23ж
32	Боз жорға күйі	2	27.04-28.04.23ж	27.04-28.04.23ж
33	Құлақ күйі	2	4.05.-5.05.23ж	4.05.-5.05.23ж
34	Құлақ күйі	2	11.05-12.05.23ж	11.05-12.05.23ж
35	Үйренген күйлерді қайталау.	2	18.05-19.05.23ж	18.05-19.05.23ж
36	Қорытынды концерт	2	25.05-26.05.23ж	25.05-26.05.23ж

Класы: 7 «а», 7«ә», 7«б»

Домбыра дастан

Үйірме жетекшісі: Прматаганбетова Ардак Сыдыққызы

Әйтеке би ауданы
Т.Жүргенов ауылы
Т.Жүргенов атындағы жалпы білім беретін орта мектебі

Бекітемін: Мектеп директоры: Л.Х. Еспанова

Келісемін: Тәрбие ісі орынбасары: Н.Б. Құдайберген

Орындаған: А.С.Прмаганбетова

Домбыра үйірмесінің жетекшісі

Түсінік хат

Үйірме оқушыларды ұлттық өнерге баулу мақсатында ұйымдастырылды. Оған домбыра аспабына қызығушылық танытқан, оны үйренуге ынталы, 7 сыныптардың оқушылары тартылды. Оларға ұлттық аспаптар туралы мағлұматтар беріліп, домбыра аспабының құрылысы түсіндіріледі. Домбыраны қалай ұстау, домбыра тартқанда қалай отыру керектігі үйретіледі. Домбыраның құлақ күйін келтіру, домбыра қағыстарын үйренуге назар аударылады. Домбыра тарту техникасына көп көңіл бөлінеді. Үйірмеде топтық, жұптық және жеке оқушылармен жұмыстар жүргізіледі. Оқушылардың сабақтарында алған теорикалық білімдерін жеке сабақтарда қолдану үйретіледі. Екінші жартысында оқушылар жеңіл этюдтер ойнауға дағдыланады. Халық күйлері үйретіледі. Домбыраны қосылып тарту, аспаптар ансамбілін құрумен үйретіледі.

Мақсаты:

Ұлттық аспабымыз домбыраны тәрбие ретінде пайдаланып оқушыларды өнерсүйгіштікке баулу отансүйгіш ұлтжанды жан-жақты дамыған жеке тұлға етіп тәрбиелеу. Ұлттық аспаптарымызды, оның ішінде домбыраны құрметтеуге үйрету, сол арқылы ұлтты салт-дәстүрімізді насихаттау. Ұлтымыздың болашағының жарқын болуына атсалысу. Еліміздің болашағы –жастардың өздеріне деген сенімдерін нығайту.

Міндеті:

Ұлттық аспаптарымызды танып білуге, құрметтеуге үйрету. Домбыра аспабының әрбір үйдің қастерлімүлкіне айналуына қол жеткізу. Үйірме мүшелерінің музыкалық сауаттарын арттыру, аспапта ойнау шеберліктерін шыңдау. Домбырада жеке және топқа қосылып ойнауға дағдыландыру.

Пәнаралық байланыс:

- Қазақ әдебиеті, Қазақстан тарихы, өнер пәндерімен байланыстыра оқыту.
- Мәдениеттану, өнертану мамандықтарына баулу, ұлттық өнерімізді дамыту бағытындағы мамандықтарға бейімдеу.

Көрнекіліктер:

CD диск, магнитофон, компьютер, интерактивті тақта, слайдтар, портреттер, суреттер, домбыра аспабы.

Күтілетін нәтиже

Оқушылар алған білімдерін күнделікті тұрмыста пайдалануда, өзбеттерімен домбыра тартуға, білім қорларын молайтуға, музыка оқулықтарымен жұмыс жасауға үйренеді.

Домбыра үйірмесінің мазмұндық бөлімі.

Аптасына 1 сағаттан, барлығы 34 сағат. Бағдарламаның баст темірқағызы балаларға домбыра үйрету арқылы олардың жалпы халық өнеріне деген ынтасын арттыру.

Домбыра аспабының шығу тарихы

Домбыра бар жерде қазақ халқының тілі, өнері, тарихы бірге жүреді. Домбыра – қазақ халқының ең кең тарған екі ішекті өп пернелі музыкалық аспабы. Ол – қазақтар өмірінде маңызды орын алатын өзіндік музыкалық сипаты бар аспап. Қазақ халқының ұлттық аспабы домбыра туралы аңыз әңгімереге тоқталып, оның қалай пайда болғаны жайында айтылады. Аңыз әңгімелер өте көп.

Домбыраның құрылысы

Домбыра құрылысы бірнеше бөліктен тұрады: басы, құлақтары, пернелер, мойын, шанақ, бетқақпақ, ілгек және ішектер. Сондай-ақ оның көптеген қосымша бөлшектері бар [тиек, кемер ағаш, тұжым ағаш, бастырма, ойық, қалқа, түйме, өрнек, желкелік]. Домбыра тиегі үш түрлі болады [шайтан тиек, негізгі тиек, табалдырық тиек]

Домбырашының отырысы мен аспап ұстауы

Домбырада ойнағанда ер бала мен қыз бала орындықта тік отыру мәнерімен ерекшеленеді. Орындықта тік отырғанда домбыраның басы оқушының көз тұсына ал, шанағын оң қолдың шынтағымен қысып бекітіп арту керек. Осы сабақта аспапта ойнау, орындықта дұрыс отыру тәсілдері көрсетілді.

Домбыра қағыстар. Саусақтармен жұмыс жасау

Домбыра тартып үйрену әуелі ашық шекті қағыстардан басталады. Домбыраны алғаш меңгеру барысында оқушы қолдарын еркін әрі бос қозғалтып үйренуі керек. Қағыс пен перне басуда екі қолдың үйлесімін келтіру, т.с сияқты алғашқы ойнау тәсілдері домбыра ойнау шеберлігінің негізі болып табылады. Домбыра аспабының негізгі екі түріне байланысты. Аспапта күй орындаудың екі түрі (текпе) мен (шертпе) қағыстары қалыптасқан. Сазды күйлер Арқа өңірінде, ал төкпе күйлер бастыс аймақтарда кең тараған. Домбыра шертудің (сұқпа) (сұқ және орта саусақпен шертіп ойнау), (ішекті бос күйінде қағып, пернені басып отыру).

Ақпараттық бөлім

Домбыра-қазақ халқының ең кең тараған екі ішекті, көп пернелі музыкалық аспабы. Ол- қазақтар өмірінде маңызды орын алатын, өзіндік музыкалық сипаты бар аспап. Алғаш эпикалық дәстүр шеңберінде жыр, толғау, термелерді сүйемелдеуге қолданылған домбыра кейін аспаптық шығарма-күй жанрының қалыптасуына ықпал еткен. Қазіргі кезде домбыра жеке әнді сүйемелдеуге, күй тартуға, халық фольклорлық музыкада, классикалық шығармаларды орындауға қолданылатын, мүмкіндігі кең музыкалық аспап болып табылады. Домбыра ежелде қазақтың тарихын баяндаған музыкалық аспаптардың бірі. Өлең домбыраның қасиеті туралы. Өлеңді Домбыра-деп атауға болады. Себебі өлең домбыраны суреттейді. Домбыраның қос ішегі, шанағы болатындығы айтылады, және кімнің бұйрығымен оның шанағына қорғасын құйып, тескендігі туралы айтады. Ханға адамдар айтып жеткізе алмаған қайғылы оқиғаны домбыраның жеткізгенін жазған. Домбырамен күй шертілгенде адам тербеніп, тындайтындығын айтады. Домбырада сатқындық жоқ. Ол ешқашан өзгермейді, ойын қорықпай жеткізеді, сондықтан да нағыз домбыра.

Нормативтік бөлім

Барлығы-36, 7-сыныптарға

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты	Уақыты	Уақыты
			7 «А»	7 «Ә»	7 «Б»
1	Жаттығу Бес саусақ	1	7.09.22	7.09.22	7.09.22
2	Жаттығу Бес саусақ	1	14.09.22	14.09.22	14.09.22
3	Үш саусақ тұғыры	1	21.09.22	21.09.22	21.09.22
4	Үш саусақ тұғыры	1	28.09.22	28.09.22	28.09.22
5	Бір саусақ тұғыры	1	5.10.22	5.10.22	5.10.22
6	Бір саусақ тұғыры	1	12.10.22	12.10.22	12.10.22
7	Бас бармақ тұғыры	1	19.10.22	19.10.22	19.10.22
8	Бас бармақ тұғыры	1	26.10.22	26.10.22	26.10.22
9	Жаттығу Ала-Ала	1	9.11.22	9.11.22	9.11.22
10	Жаттығу Ала-Ала	1	16.11.22	16.11.22	16.11.22
11	Салкүрең күйі	1	23.11.22	23.11.22	23.11.22
12	Салкүрең күйі	1	30.11.22	30.11.22	30.11.22
13	Желдірме күйі	1	7.12.22	7.12.22	7.12.22
14	Желдірме күйі	1	14.12.22	14.12.22	14.12.22
15	Арынгазы күйі	1	21.12.22	21.12.22	21.12.22
16	Арынгазы күйі	1	28.12.22	28.12.22	28.12.22
17	Сейтек Тойбастар күйі	1	11.01.23	11.01.23	11.01.23
18	Сейтек Тойбастар күйі	1	18.01.23	18.01.23	18.01.23
19	Шыныаяқ тастар күйі	1	25.01.23	25.01.23	25.01.23

20	Шыныаяқ тастар күйі	1	1.02.23	1.02.23	1.02.23
21	Кенес күйі	1	8.02.23	8.02.23	8.02.23
22	Кенес күйі	1	15.02.23	15.02.23	15.02.23
23	Ата толғауы күйі	1	22.02.23	22.02.23	22.02.23
24	Ата толғауы күйі	1	1.03.23	1.03.23	1.03.23
25	Боз жорға күйі	1	8.03.23	8.03.23	8.03.23
26	Боз жорға күйі	1	15.03.23	15.03.23	15.03.23
27	М.Әубәкіров Наркескен күйі	1	29.03.23	29.03.23	29.03.23
28	М.Әубәкіров Наркескен күйі	1	5.04.23	5.04.23	5.04.23
29	Құс қайтару күйі	1	12.04.23	12.04.23	12.04.23
30	Құс қайтару күйі	1	19.04.23	19.04.23	19.04.23
31	Ақжелең күйі	1	26.04.23	26.04.23	26.04.23
32	Ақжелең күйі	1	3.05.23	3.05.23	3.05.23
33	Көне тараз күйі	1	10.05.23	10.05.23	10.05.23
34	Көне тараз күйі	1	17.05.23	17.05.23	17.05.23
35	Үйренген күйлерді қайталау.	1	24.05.23	24.05.23	24.05.23
36	Қорытынды .	1	31.05.23	31.05.23	31.05.23

Максаты

Халық өнерін игеру арқылы оқушыны еңбексүйгіштікке талаптандырып, халқының тарихын біліп, мәдени мұрасын кәдірлеп, дәстүрін жалғастыра білуге баулу

Міндеттері

- Оқушының ынта-ықылғасын нығайту және мамандықты саналы түрде тандап алуға даярлау
- Қоғам өміріндегі еңбектің, өнердің ролін түсіну, өнер адамдарына деген құрмет
 - Өнерге деген сүйіспеншілік, еңбек етуге қабілеттілік пен шеберлік, шығармашылықпен жұмыс істеу тілегі, қоғамдық пайдалы еңбекке даярлық
- Көрнекі құрал ретінде пайдаланылатын өздері жасаған бұйымдарға, мектеп мүлкін аялау көзқарасына тәрбиелеу.

Нормативтік бөлім
Барлығы -36 сағат, 10 –сынып
Аптасына 1 сағат
Күндері: сейсенбі

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты
1	Қауіпсіздік ережелері	1	06.09
2-3-4	Қазак ұлттык ою-өрнек түрлерін колданып, бұйымдарын дайындау(сырмак, түскюз, көпшік, көрпе, дорба)т.б Керекті құрал-жабдыктар	3	13.09/2.09/27.09
5-6	Мага түрлерімен танысу	2	04.10/11.10
7-8-9	Қалдыкаталарды пайдағы асыру	3	18.10/25.10/08.11
10-11-12	Құрақ түрлерімен танысу. Құраққа материал дайындау	3	15.11/22.11/29.11
13-14-15-16-17	Құрақ көрпеше жасау, құрақты яғни матаны үлгі бойынша пішіп дайындау	5	06.12/13.12/20.12 27.12/10.01
18-19-20-21-22	Құрақтың бөзін көктеп тігу	5	17.01/24.01/31.01 07.02/14.02
23-24-25	Құрақты көктеп машинамен тігу	3	21.02/28.02/07.03
26-27	Бұйымның соңғы жұмысын аяқтау	2	14.03/28.03
28-29-30-31	Магадан оюды ою жұмыстары	4	04.04/11.04/18.04/25.04
32-33-34-35-36	Қалдық матаны пайдалана отырып казаки накышта заманауи дорба, кол сумкасын тігу	5	02.05/(09.05)16.05 23.05/30.05

Бекітемін:
Мектеп директоры: Л.Х. Еспанова

Келісемін
Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Н.Б. Құдайбергенов

Тақырыптық күнтізбе жоспары

«Сән әлемі»

Сыныбы: 11 «А», «Ә»

Үйірме жетекшісі: Н.Т. Рахметова

Көркем еңбек пәнінің мұғалімі

2022-2023 оқу жылы

Мақсаты

Көркем колөнерді жасату арқылы оқушылардың психо-физиологиясына әсер ету;
Жалпы сан және тағам туралы жан-жақты түсінік беру. Жалпы түс
үйлесімділіктері менкіім кино мәдениетін қалыптастыру. Сәннің шығу тарихын,
дамуын зерттеп білу, «Сән» сөзінің мағнасын ашу; оқыту жүйесімен танысу;
Сәннің әр-түрлі бағыттарын зерттеу.

Осы мақсаттан төмендегідей міндеттер туындайды.

Міндеті

Психологиялық дамуын қадағалау. Сән әлемінің ерекшеліктерін анықтау.
Сауалнама жүргізу. Оқушылардың «сән», «стиль», «костом», «силуэт»
ұғымдарымен таныстыру. Бастаған ісін аяқтап шығуда табандылық танытуын
қадағалау. Еңбек етудің қажеттілігін ұғындыру. Сыртқы ортаның әсерін сезіне
білуге үйрету. Ой-өрісін арттырып, қызығушылығын арттыру.

Нормативтік бөлім
Барлығы -36 сағат, 11—сыныптар
Аптасына: 1 сағат
Күндері: дүйсенбі

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты
1	Техникалық қауіпсіздік ережелерімен таныстыру.	1	05.09
2-3	Ұлттық кастом және қазіргі киім	2	12.09/19.09
4-5-6	Ұлттық магтив бойынша қазіргі стилді үлгісін жасау	3	26.09/03.10/ 10.10
7-8-9	Ұлттық кастомнің сәнін келтіретін қосымша зергерлік бұйымдар мен аксессуарлар. Сәндік әрлеу түрлері (таспа басу, биссер, страз, кесте, кристал) ою-өрнек	3	17.10/24.10/0 7.11
10-11-12	Камзол, шапан және бас киім тігу кезінде бөлшектерді қатырмалауға арналған аралық төсем материалдарын тандау	3	14.11/21.11 28.11
13-14-15-16	Костюмді жобалау және дайындау. Бұйымды пішу	4	05.12/12.12 19.12/26.12
17-18-19-20-21	Камзол немесе шапан тігу жұмыстары	5	09.01/16.01 23.01/30.01 06.02
22-23-24-25	Киімді әшекейлеу	4	13.02/20.02 27.02/06.03
26-27-28	Тақияны пішу	3	13.03/27.03 03.04
29-30-31	Тақияны тігу жұмыстары	3	10.04/17.04 24.04
32-33-34	Бұйымның соңғы әшекейлеу жұмыстары	3	01.05/(08.05) 15.05
35-36	Қортынды	2	22.05/29.05

Бекітемін:
Мектеп директоры: Д.Х.Еспанова

Келісемін
Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
Н.Б.Құдайбергенов

Тақырыптық күнтізбе жоспары «Шебер қолдар»

Сыныбы: 8 «А»
Үйірме жетекшісі: Н.Т. Рахметова
Көркем еңбек пәнінің мұғалімі

2022 – 2023 оқу жылы

Максаты

Бағаларға қосымша білім беруде оқушының білімін, шеберлігін көрсету. Оқушының шығармашылық жұмысқа тарту арқылы танымдық қабілеттерін, қызығушылығын арттыру, жетістіктерін бағалап көрсету, белсенділігін қалыптастыру, өздігінен еңбек етуге дайындау, іскерлігін дамыту.

Міндеті

- Оқушыларды шығармашылыққа тарта отырып жобаны тани білуге, он саусағынан өнері тамған бағаны тәрбиелеу.
- Шәкіттердің шеберлігін, білім мен еңбегін көрсету.
- Іскерлік, икемділік қабілеттерін арттыру.
- Тәрбиелік дағдысын жеткізіп, еңбектену жұмысына төзімділігін жеткізу.

Нормативтік бөлім
Барлығы -36 сағат, 8—сынып
Аптасына: 1 сағат
Күндері: жұма

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты
1	ҚабINETте жалпы тәртіп сақтау, қауіпсіздік техникасы ережелері, санитарлық-гигиеналық талаптар және еңбек қауіпсіздігі	1	02.09
2-3-4-5	Әр түрлі аралас материалдармен жұмыс	4	09.09/16.09 23.09/30.09
6-7-8-9-10	Дән, тұқым, күріш, қарақұмық т.б картинкалар жасау	5	07.10/14.10/21.10 28.10/11.11
11-12-13-14	Күзгі жапырақтардан гүл шоғын аппликация жасау.	4	18.11/25.11 02.12/09.12
15-16-17-18-19	Газеттен ыдыстар, жеміс-жидек т.б бұйым жасау	5	(16.12) 23.12/30.12 13.01/20.01
20-21-22-23-24	Пластикалық бөтелкеден түрлі бұйымдар жасауды үйрену (қобдиша, гаршок т.б.)	5	27.01/03.02/10.02 17.02/24.02
25-26-27-28	Пластикалық бөтелкеден гүл жасау	4	03.02/10.03 17.03/31.03
29-30-31	Жұмсақ ойыншық түрлерінің схемасын жасау.	3	07.04/14.04/21.04
32-33-34-35-36	Қажетсіз қалдық маға қалдықтарынан ойыншық тігу	5	28.04/05.05/12.05 19.05/26.05

Мақсаты

Іскерлік, икемділік қабілеттерін арттыру. Тәрбиелік дағдысын жеткізіп, еңбектену жұмысына төзімділігін жеткізу.

Міндеті

Сапалы білім берумен қатар еңбекке баулу, үйрету аса қажет. Жастарымыздың өнерлі болуы қоғамдық өмірімізге үлкен әсерін тигізеді деп ойлаймын. Олай болса, біздің басты міндетіміз жаңа заман ғылымының мол жетістіктерімен қаруланған, мәдени дүние танымы, көзқарасы қалыптасқан бәсекеге қабілетті маман жастарды тәрбиелеу. Қолөнер үйірмесі өнер мен білім беру ісін бір-бірімен ұштастырып, бала санасына ұялатуда үлкен жүрек, мол мейрімділікпен қоса кәсіби дарын,

іздемпаздық, іскерлік екендігі адамның адамгершілік дүние танымын қалыптастырып үйрету. Бұл авторлық бағдарлама, бұл бағдарламаны жасауда өзімнің жылдар бойы жасаған тәжірибемді пайдаландым. Үйірме барысында оқушылардың жас ерекшеліктері мен мүмкіндіктері, пәнге деген ұмтылыстары, оны меңгеру деңгейлері ескерілді. Үйірме отырыстарында оқушылардың деңгейіне қарай практикалық және шығармашылық жұмыстар қойылып, түрлі әдіс-тәсілдерді меңгеріп, орындау қарастырылды.

Нормативтік бөлім
Барлығы -36 сағат, 9 –сынып
Аптасына 1сағат
Күндері: сәрсенбі

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты
1	Техникалық қауіпсіздік ережелері	1	07.09
2-3	Жіп тандап, тоқу схемасымен танысу	2	14.09/21.09
4-5-6-7-8	Тоқу схемасымен заманауи дорба немесе сумкалар тоқу.	5	28.09/05.10/12.10 19.10/26.10
9-10-11-12-13	Заманауи кобдишалар тоқу	5	09.11/16.11/23.11 30.11/07.12
14-15-16-17-18	Бас киім түрлерін тоқу	5	14.12/21.12/28.12 11.01/18.01
19-20-21	Ілмек бізбен орамал және оның түрлері	3	25.01/01.02/08.02
22-23-24-25-26	Жаздық аяқ киімдер тоқу	5	15.02/22.02/01.03 (08.03)15.03
27-28-29-30	Жіптен жұмсақ ойыншықтар тоқу	4	29.03/05.4 12.04/19.04
31-32-33	Моншактың түрін тандап бұйымдар жасау; сумка, бәйтерек т.б	3	26.04/03.05/10.05
34-35-36	Биссерден тал, гүл т.б бұйымдар жасау	3	17.05/24.05/31.05

Бекітемін Д. Х. Еспанова
Мектеп директоры

Келісемін DK Н.Б. Құдайбергенов
Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тақырыптық күнтізбе жоспары
«Ұлттық ою өрнектері»

Класы: 5 «А», «Ә», «Б»
Үйірме жетекшісі: Г. А. Абдиханова
Көркем еңбек пәнінің мұғалімі

Максаты:

1. Оқушыларды колөнерге баулу, өнерге деген қызығушылықтарын, шығармашылық белсенділіктерін арттыру.
2. Оқушыларды жинақтылыққа, төзімділікке, икемділікке, ұқыптылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.

Міндеттері:

1. Жұмысты ұйымдастырып, керекті материалдарды тиімді, ұқыпты пайдалана білу
2. Оқушылардың іскерліктері мен дағдыларын қалыптастыру.
3. Оқушыларды еңбекке тәрбиелеп, еңбек мәдениеті мен техника қауіпсіздігінің бастапқы элементтерін меңгеруге бағыттау.
4. Оқушының еңбекке қызығушылық ынғасын нығайту және ой-өрісін кеңейту.
5. Еңбектің қажеттілігін білудің, бастаған ісін талғаммен аяқтауын қадағалау.
6. Балаларды тек жеке бастары үшін еңбек етуге емес, халықтық ортақ үшін еңбектенуге үйрету.

Нормативтік бөлім
Барлығы -36 сағат, 5—сынып
Аптасына: 1 сағат
Күндері: сәрсенбі

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты
1	Техникалық қауіпсіздік ережесі.	1	07.09
2-3	Ою өрнектің шығу тарихы.	2	14.09/21.09
4-5	Ою өрнек түрлерімен танысу.	2	28.09/05.10
6-7	Қыр сыры. Жасалу жолдары.	2	12.10/19.10
8-9	Ұлттық өрнекті өз нақышына келтіріп орындау.	2	26.10/09.11
10-11	Ою-өрнектердің эскизін салу.	2	16.11/23.11
12-13-14	Ою-өрнектерді жабыстыру арқылы бұйымдар жасау.	3	30.11/07.12 14.12
15-16	Ою өрнектің сызбасын түсіру және ою оюды үйрену.	2	21.12/28.12
17-18	Ою өрнектің ежелгі нұсқаулары мен атаулары.	2	11.01/18.01
19-20-21	Ою өрнектің орындалу тәсілдері.	3	25.01/01.02 08.02
22-23	Оюлар әлеміне саяхат.	2	15.02/22.02
24-25	Ою өрнектің түрлерін топтастыру.	2	01.03/(08.03)
26-27-28	Оюлы төкемет.	3	15.03/29.03 05.04
29-30	Ою өрнекті қиып қағаз бетіне орналастыру.	2	12.04/19.04
31-32	Өздігінен ою өрнектер жасау.	2	26.04/03.05
33-34	Ою өрнектің түстерінің сәйкестігін анықтау.	2	10.05/17.05
35	Шаршы ішіндегі ою.	1	24.05
36	Қорытынды.	1	31.05

Бекітемін: Берділ Д.Х. Еспанова
Мектеп директоры

Келісемін М И.Б. Құдайбергенов
Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Такырыптық күнтізбе жоспары
«Сикырлы қолдар»

Класы: 6«А», «Ә»
Үйірме жетекшісі: Т. А. Абдиханова
Көркем еңбек пәнінің мұғалімі

Максаты:

Қазіргі заманда бір ғана мамандықты игеріп қоймай тіршілік ыңғайына орай бірнеше мамандықты қоса игеру – өмір талабына айналуға.

Сондықтан үнемділік пен ұқыптылық, пайда, табыс, оны жүзеге асыру жөнінде білім беруді және еңбек сүйіштікті мейіміді адам болуға тәрбиелеуді мақсат еттім.

Ұлттық өнерге тән ерекшеліктермен, айналадағы ортамен, өмірі мен, еңбекпен тығыз байланыстыру.

Өнердің барлық түрлері мен танысу арқылы өзіне тән бейнелі түрлі тәсілдермен, әсемдік әлемін ашады және бала сезіміне әсер етеді.

Міндеті:

Оқушыларда нарықтық, экономикалық, экологиялық білімдерді бойына сіңіру үшін жалпы еңбек іскерліктері мен дағдыларын дамыту.

Оқушыларға бағыт-бағдар бере отырып, өз бетімен жұмыс істеу ой өрісін дамыту.

Оқушыларға эстетикалық тәрбие бере отырып, оқушылардың өнерге деген қызығушылықтарын арттыру.

Оқушылардың танымдық белсенділігін арттырып, ойлау әрекетін арттыру.

Оқушылардың өздері жасаған бұйымдарын жана дизайн талаптарына сай әсемдей білуге үйрету.

Нормативтік бөлім
Барлығы -36 сағат, 6 –сынып
Аптағына: 1 сағат
Күндері: дүйсенбі

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты
1-2	Кабинетте жалпы тәртіп сақтау, қауіпсіздік техникасы ережелері, санитарлық-гигиеналық талаптар және еңбек қауіпсіздігі.	2	05.09/12.09
3-4	Фетр және изолон материалымен танысу.	2	19.09/26.09
5-6-7	Фетрден ертегі композициясының эскизін сызу.Апликация.	3	03.10/10.10/17.10
8-9-10-11-12	Фетрден ертегі композициясын жасау.	5	24.10/07.11/14.11 21.11/28/11
13-14-15	Фетрден мезгілдік ағаш түрлерінің жасалу жолдары.	3	05.12/12.12/19.12
16-17	Мезгілдік ағаш түрлерінің эскизін салу.	2	26.12/09.01
18-19-20-21-22	Салынған эскиз бойынша бұйымды жасау.	5	16.01/23.01/30.01 06.02/13.02
23-24	Изолон түрлері және түстері.	2	20.02/27.02
25-26	Изолоннан жасалатын бұйымның түрлерімен танысу.	2	06.03/13.03
27-28-29	Изолоннан шам жасау тәсілі	3	27.03/03.04/10.04
30-31	Шамның түрін тандау.	2	17.04/24.04
32-33-34-35	Изолоннан шам жасау.	4	01.05/(08.05) 15.05/22.05
36	Қорытынды сабақ.	1	29.05

Бекітемін _____
Мектеп директоры

Д.Х.Еспанова

Келісемін _____
Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Н.Б.Құдайбергенов

Тақырыптық күнтізбе жоспары

«Алтын біз»

Класы: 7«А»,«Ә»,«Б»

Үйірме жетекшісі: Г.А.Абдиханова

Көркем еңбек пәнінің мұғалімі

Бағдарламаның мақсаты:

Іскерлік, икемділік қабілеттерін арттыру. Тәрбиелік дағдысын жеткізіп, еңбектену жұмысына төзімділігін жеткізу.

Бағдарламаның міндеті:

Сапалы білім берумен қатар еңбекке баулу, үйрету аса қажет. Жастарымыздың өнерлі болуы қоғамдық өмірімізге үлкен әсерін тигізеді деп ойлаймын. Олай болса, біздің басты міндетіміз жаңа заман ғылымының мол жетістіктерімен қаруланған, мәдени дүние танымы, көзқарасы қалыптасқан бәсекеге қабілетті маман жастарды тәрбиелеу. Қолөнер үйірмесі өнер мен білім беру ісін бір-бірімен ұштастырып, бала санасына ұялатуда үлкен жүрек, мол мейрімділікпен қоса кәсіби дарын, іздемпаздық, іскерлік екендігі адамның адамгершілік дүние танымын қалыптастырып үйрету. Бұл авторлық бағдарлама, бұл бағдарламаны жасауда өзімнің жылдар бойы жасаған тәжірибемді пайдаландым. Бағдарлама оқушылардың жас ерекшеліктеріне байланысты 7 сынып оқитын оқушыларға арналған. Үйірменің апталық жүктемесі 1 сағат, жылына 34

сағатқа арналып құрастырылған. Үйірме барысында оқушылардың жас ерекшеліктері мен мүмкіндіктері, пәнге деген ұмтылыстары, оны меңгеру деңгейлері ескерілді. Үйірме отырыстарында оқушылардың деңгейіне қарай практикалық және шығармашылық жұмыстар қойылып, түрлі әдіс-тәсілдерді меңгеріп, орындау қарастырылды.

Нормативтік бөлім
Барлығы -36 сағат, 7 –сынып
Аптасына: 1сағат
Күндері: сейсенбі

№	Өткізілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Уақыты
1	Техникалық қауіпсіздікті сақтау.	1	06.09
2	Тоқу материалдары және құрал-жабдықтарымен танысу.	1	13.09
3-4	Тоқудың негізгі элементтерін орындау тәсілдері мен техникасы.	2	20.09/27.09
5	Тоқудың шығу тарихы.	1	04.10
6-7-8	Тоқу схемасымен жұмысты дұрыс орындау.	3	11.10/18.10/25.10
9-10-11	Тоқу әдістерін үйрету.	3	08.11/15.11/22.11
12	Гобелен және оның түрлері.	1	29.11
13-14-15-16	Гобелен эскизін салу, жіп түрін таңдау және станок дайындау.	4	06.12/13.12 20.12/27.12
17	Станокты қолдану әдісі.	1	10.01
18-19-20	Салынған эскиз бойынша гобелен тоқу.	3	17.01/24.01/31.01
21	Бас киім және шарф түрлерімен танысу.	1	07.02
22-23	Бас киім немесе шарфтың эскизін және жібін таңдау.	2	14.02/21.02
24-25-26	Бас киім және шарф тоқу.	3	28.02/07.03/14.03
27-28	Бұйымның схемасын сызу және жіп таңдау.	2	28.03/04.04
29-30	Ұялы телефонға әртүрлі қапшықтар тоқу.	2	11.04/18.04
31-32-33	Бұйымның эскизін таңдау, бұйымға өрнек салып тоқу.	3	25.04/02.05 (09.05)
34-35	Сулдық тоқу.	2	16.05/23.05
36	Қорытынды сабақ	1	30.05

Бекітемін: Л.Х.Еспанова
Т.Жүргенов атындағы ЖОББМ директо

Келісемін: Н.Б.Құдайбергенов
Тәрбие ісі орынбасары

Тақырыбы

«Шахмат»

5«ә» сынып

Орындаған: Е.Д.Жетибаев

Көркем еңбек пәні мұғалімі

:

Түсінік хат

Қазақ халқы өнерлі.Өнердің түрі көп,солардың бірі спорт ойыны. Халқымыздың арасында спорт ойындары мақсатсыз,ермек ретінде жүрмеген,олар дене тәрбиесімен ой-сана ойындарын қатарландырып бірлікте,бір-бірімен сабақтастырып,рухани мақсат ретінде қолданған.Адамға осындай психикалық әсер ететін ойлылар ойыны – шахмат.Бүгінгі шахмат,ол спорт,өнер және ғылым. Ойында кім көп білсе, көреген болса,еңбеккер болса,өзі өзгеден тыс мақсаттар құра алатын болса,сол ғана жеңіс тұғырына көтеріле алады.денсаулығын нығайтып,дене тәрбиесін дамыту мемле-кеттік маңызды іс. Өйткені елдің егемендігін сақтау,оның экономика-лық мүмкіндігін арттыру көп жағдайда ұлттық, халықтың саулығы-мен рухани тазалығымен анықталады.Аптасына 1 сағат жылына 36 сағат

Мақсаты:

Шахмат сабағы арқылы шығармашыл,дарынды жеке тұлға жетілдіруге жағдай жасау.

Міндеттері:

- 1.Шахматтың шығу тарихымен таныстыру
- 2.Ойын ережелерін үйрету,оқушыларға шахмат ойын туралы теориялық білім беру
- 3.Логикалық ойлау әлемі мен бейнелеп ойлаудың сұлулығын бойлатып,қоршаған орта туралы елесін кеңейту
- 4.Еріктілік қасиеттерін жетілдіруге және өзін өзі бағалай білуге

Күтілетін нәтижелер:

1. Шахмат ойынының тарихын, әлем чемпиондарының аттарын біледі;
2. Тактикалық және стратегиялық тәсілдерді бағыттай ала білуі;
3. Дебют пен ойыншының аяғына дейін қалай жеткізіп ойнай алатынын біледі;
- 4.Өз қателерін көреді және түзете алады

«Шахмат» үйірмеге қатысатын оқушылар тізімі

сынып

№	<i>Оқушылардың аты-жөні</i>
1	Айсаұлы Данияр 5ә
2	Айтмырза Бексултан 5ә
3	Асу Аян 5ә
4	Әкімгерей Асар 5ә
5	Базарбаев Жамбыл 5ә
6	Махмутов Қайсар 5ә
7	Мұңлыбек Жандос 5ә
8	Нұртаев Қайсар 5а

Үйірме жетекшісі:

Е.Жетібаев

Нормативтік бөлім

Жыл бойы барлығы 36 сағат аптасына 1 сағат

№	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өткізілетін уақыты
1	Кіріспе.Шахмат ойынының мақсаты	2	02, 09 - IX
2	Шахмат – спорт,ғылым,өнер	2	16, 23 - IX
3	Шахмат ойнау ережелері	2	30/IX - 7 X
4	Шахмат фигураларының жүрістері	2	14 - 21 X
5	Мат қоюдың қарапайым схемасы	2	28 X - 41 X I
6	Тактика	2	18 - 25/XI
7	Есептерді шешу	2	2 - 9 / XII
8	Этюдтер	3	23, 30/XI 13/1
9	Этюдтер	3	20, 27/7 - 3/11
10	Есептерді шешу	3	3, 10, 17/II
11	Есептерді шешу	3	31/II - 7, 14/IV
12	Тең ойын Пат	2	21, 28/IV
13	Жеңіл фигуралармен мат қою	2	5, 12/V
14	Фигураларды орналастырудағы кейбір ерекшеліктер	2	19, 26 V
15	Ауыр фигуралармен мат қою	2	29 VI
16	Пат және мат туралы	2	30 V

Пайдаланған әдебиеттер :

- 1.Шахмат оқулығы К.Әлімов**
- 2.Азбука шахматиста Князев 1990ж**
- 3.Уроки шахмат Костьев 1984ж**
- 4Учебник шахматной игры 1983ж**

Бекітемін: И.Х.Еспанова
Т.Жургенов атындағы ЖОББМ директо

Келісемін: Н.Б.Құдайбергенов
Тәрбие ісі орынбасары

Тақырыбы

«Шахмат»

6 «ә» сынып

Орындаған: Е.Д.Жетибаев

Көркем еңбек пәні мұғалімі

:

Түсінік хат

Қазақ халқы өнерлі. Өнердің түрі көп, солардың бірі спорт ойыны. Халқымыздың арасында спорт ойындары мақсатсыз, ермек ретінде жүрмеген, олар дене тәрбиесімен ой-сана ойындарын қатарландырып бірлікте, бір-бірімен сабақтастырып, рухани мақсат ретінде қолданған. Адамға осындай психикалық әсер ететін ойлылар ойыны – шахмат. Бүгінгі шахмат, ол спорт, өнер және ғылым. Ойында кім көп білсе, көреген болса, еңбекқор болса, өзі өзгеден тыс мақсаттар құра алатын болса, сол ғана жеңіс тұғырына көтеріле алады. денсаулығын нығайтып, дене тәрбиесін дамыту мемле-кеттік маңызды іс. Өйткені елдің егемендігін сақтау, оның экономика-лық мүмкіндігін арттыру көп жағдайда ұлттық, халықтың саулығы-мен рухани тазалығымен анықталады. Аптасына 1 сағат жылына 36 сағат

Мақсаты:

Шахмат сабағы арқылы шығармашыл, дарынды жеке тұлға жетілдіруге жағдай жасау.

Міндеттері:

1. Шахматтың шығу тарихымен таныстыру
2. Ойын ережелерін үйрету, оқушыларға шахмат ойын туралы теориялық білім беру
3. Логикалық ойлау әлемі мен бейнелеп ойлаудың сұлулығын бойлатып, қоршаған орта туралы елесін кеңейту
4. Еріктілік қасиеттерін жетілдіруге және өзін өзі бағалай білуге

Күтілетін нәтижелер:

1. Шахмат ойынының тарихын, әлем чемпиондарының аттарын біледі;
2. Тактикалық және стратегиялық тәсілдерді бағыттай ала білуі;
3. Дебют пен ойыншының аяғына дейін қалай жеткізіп ойнай алатынын біледі;
4. Өз қателерін көреді және түзете алады

Нормативтік бөлім

Жыл бойы барлығы 36 сағат аптасына 1 сағат

№	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өткізілетін уақыты
1	Кіріспе.Шахмат ойынының мақсаты	2	5.12-IX
2	Шахмат – спорт,ғылым,өнер	2	19.24-IX
3	Шахмат ойнау ережелері	2	2.10-X
4	Шахмат фигураларының жүрістері	2	17.24-X
5	Мат қоюдың қарапайым схемасы	2	7.14-XI
6	Тактика	2	24.28-XI
7	Есептерді шешу	2	5.12-XII
8	Этюдтер	3	19.26-XII 9. I
9	Этюдтер	3	16.23, 30 - I
10	Есептерді шешу	3	6, 13, 20 - II
11	Есептерді шешу	3	27 - II 6, 13 - III
12	Тең ойын Пат	2	3, 10 - IV
13	Жеңіл фигуралармен мат қою	2	17.24 - IV
14	Фигураларды орналастырудағы кейбір ерекшеліктер	2	2.8 - V
15	Ауыр фигуралармен мат қою	2	15.22 - V
16	Пат және мат туралы	2	29.30 - V